

SUURVAIMU SÄHVATUS

LEONARDO

For the Italian edition:

Original title: Leonardo e la penna che disegna il futuro

Texts and illustrations by Luca Novelli

Cover graphic design by Alessandra Zorzetti

Graphic design by Studio Link

Copyright © 2003 Luca Novelli/Quipos

Copyright © 2003, 2019 Editoriale Scienza S.r.l., Firenze –Trieste

www.editorialescienza.it

www.giunti.it

All rights reserved

Tõlkija Els Heinsalu

Toimetaja Jana Kuremägi

Korrektor Katrin Ringo

Küljendaja Erje Hakman

Kaanekujundus Alessandra Zorzetti

Tõlge eesti keelde © Els Heinsalu ja kirjastus Argo, 2021

Kõik õigused kaitstud

www.argokirjastus.ee

ISBN 978-9949-688-36-4

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

LUCA NOVELLI

LEONARDO

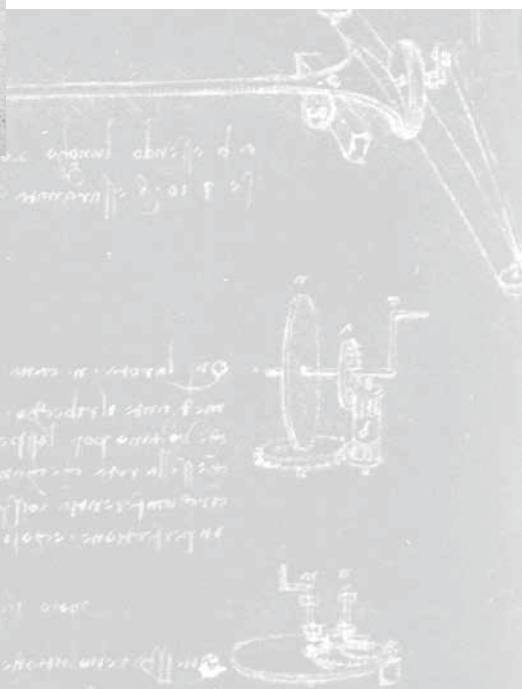
ja sullepea, mis
visandab tulevikku

ARGO

LEONARDO

Leonardo on nimi, mis ühendab kunsti ja teadust: ta oli maalikunstnik, arhitekt, insener ja teadlane. Leonardost sai legend juba eluajal. Kuid teda süüdistati ka nõidumises ning paljud kaasaegsed pidasid teda mingit sorti võlur Merliniks, kes oli aadlike ja valitsejate teenistuses.

Ta leiutas hulga asju, mis kuuluvad tänasesse päeva, kaasa arvatud kontaktläätssed ja tank.

Ühel osaval käsitöölisel lasi ta valmistada täitesulepeasarnase kirjutusvahendi: erinevalt hanesulest – mis oli tema ajal ainus kirjutusvahend – ei pidanud seda tindipotti kastma.

Selles raamatus räägib Leonardo ise oma elust, seiklustest, raskustest ja saavutustest.

MUIDUGI OLEKS
ARVUTIGA KÕIK
PALJU LIHTSAM
OLNUD.

MIS SELLES RAAMATUS ON

Olen mina, Leonardo,
jutustaja.

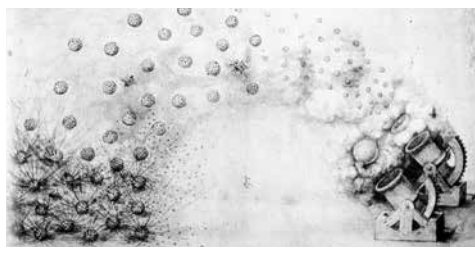
On lapsepõlv maal,
külas, kus elavad mu
vanavanemad.

On minu õpipoisiaeg Firenze's,
meister Verocchio töökojas.

TÖÖLE VÕETUD!

On mu elu ning on mu töö
inseneri ja arhitektina
renessansiaja kõige mõjukamate
valitsejate juures.

On lood minu kõige
tuntumatest ja
erilisematest töödest.

KUI TE VAID
TEAKSITE,
KUI NÕUDLIK
TA ON

On minu tembud, mis on seotud teaduse ja tehnoloogiaga.

Lõpus on üks väike sõnastik,
kus on loetletud minu
kõige olulisemad avastused
ja leiutised.

S ... NAGU SÜSTEEM
VEE PEAL KÕNDIMISEKS.

LEONARDO MAAILM

500 AASTAT TAGASI

Leonardo sünnib 40 aastat enne seda, kui Christoph Kolumbus avastab Ameerika.

Ta näeb ilmavalgust külakeses Firenze aladel, mis oli tollal pealinnaks ühele paljudest väikeriikidest, milleks Itaalia oli jagatud.

Ta kasvab üles ajal, kui hakkab lõppema kunsti ja teaduse jaoks üsnagi pime ajajärk, mida Euroopas hüütakse keskajaks.

Temast saab inimene, kunstnik ja teadlane renessansiajastu alguses.

Leonardo on paljude jaoks renessansiinimene ehk see, kes rohkem kui keegi teine esindab kunsti, teaduse ja mõistuse võidukäiku.

KESKAEG
HAKKAB
LÕPPEMA!

MA EI JÕUA
SEDA ÄRA
OODATA!

1. Mina, Leonardo

Tere tulemast.

Mina olen

Leonardo, notar

Ser Piero da Vinci

poeg. Olen sündinud 15. aprillil 1452

Anchianos, mis on káputáis maju Vinci lähedal.

Sündisin laupäe-

val kell 22.30, nagu

ütleksite teie, kellel on kell

käe peal. Vanaisa Antonio kirjutas oma raamatusse aga hoopis „öö kolmandal tunnil“. Tema märgib kõik üles, see on tema amet: kui palju oliive korjati, kui palju nendest õli tehti, kui palju vilja lõigati ... ja millal mina sündisin.

Nägin ilmavalgust ühes

tagasihoidlikus maamajas,

mis kuulus mu isa perekonnale.

Minu ema nimi on Caterina.

Mäletan teda ilusa ja heana. Mu isa ei abiellunud

temaga. Caterina on talunaine, tema aga aadlik,

Vinci kõige tähtsamast perekonnast. Vanavanemad

räägivad kodus sellest loost vähe.

Isa võttis endale naiseks hoopis

Albiera, ühe Firenze notari tütre.

LAPSELAPS
ON ALATI
TAEVA KINGITUS!

Caterina abiellus aga mehega, kelle nimi oli Attaccabrighe
ja kellega ta sai viis last: neli tüdrukut ja ühe poisi.

Ta läks elama lähedal asuvasse külla,

pisitillukesse majakesse. Sellest ajast peale

kui ma elan vanavanematega,

olen teda ainult ühe korra

näinud.

Tema seelikusabas rippus

kari jõmpsikaid.

Ta naeratas mulle, see Caterina.

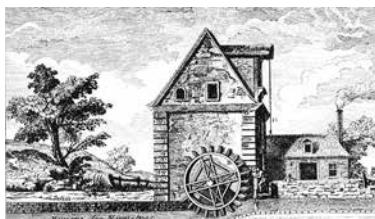

Mulle meeldib vanavanematega elada: vähe kooli ja palju vabadust. Vanaisa Antonio õpetab mind lugema. Kirjutamiseks kasutan vasakut kätt, sest olen vasakukäeline.

Ma käin kas üksinda või koos onu Francescoga metsas jahil. Onu Francesco jutustab uskumatuid lugusid meie kandi loomadest ja taimedest. Temaga õpin kartmatult jõgesid ja soid ületama. Ma armastan ja austan vett. Ma tean, mida võib teha rahulik jõgi nagu Arno, kui ta vihastab. Ma olen näinud teda kõike uputamas: maju, inimesi ja koduloomi. Mitte miski ei suutnud teda peatada. Need pildid jäävad mulle kogu eluks meelde.

Leonardo ajal on ainsateks laialt levinud masinateks veskid.

Igal külal ja igal lossil on üks. See on ehitatud kõige lähema oja äärde. Nendes jahvatatakse viljast jahu ja pressitakse oliividest õli. Mõnes piirkonnas kasutatakse neid ka paberi tootmiseks või metalli töötlemiseks.

Vaimustus vee ja masinate vastu saadab Leonardot kogu elu. Ta leiutab erakordseid seadmeid, millest mõned ehitatakse valmis alles meie päevil.

Kogu tema elu ajal ning järgneva kahe sajandi jooksul jäävad vesi ja tuul ainukesteks energiaallikateks loomade ja inimeste jõu kõrval.

KÜLL ON
RASKE TÖÖ!

